

**Bruxelles, 30 septembrie 2025
(OR. en)**

13388/25

**Dosar interinstituțional:
2025/0305 (NLE)**

**AGRI 454
FAO 45
ENV 911
RGA 5**

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	29 septembrie 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2025) 564 final
Subiect:	Propunere de DECIZIE A CONSILIULUI de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul organismului director al Tratatului internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură în ceea ce privește anumite propuneri transmise spre adoptare în cadrul celei de a unsprezecea sesiuni

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2025) 564 final.

Anexă: COM(2025) 564 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 29.9.2025
COM(2025) 564 final

2025/0305 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul organismului director al Tratatului internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură în ceea ce privește anumite propuneri transmise spre adoptare în cadrul celei de a unsprezecea sesiuni

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Prezenta propunere este o propunere de Decizie a Consiliului de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii cu privire la modificarea Tratatului internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură (ITPGRFA) – „tratatul” – în cadrul celei de a unsprezecea sesiuni a organismului director al tratatului, care va avea loc în perioada 24 – 29 noiembrie 2025.

Acordul a intrat în vigoare în 2004. Scopul lui este de a garanta securitatea alimentară prin conservarea, schimbul de și utilizarea sustenabilă a resurselor fitogenetice mondiale pentru alimentație și agricultură, precum și împărțirea corectă și echitabilă a avantajelor care rezultă din utilizarea lor. Cel mai înalt organ al tratatului este organismul director. El este compus din reprezentanți ai tuturor părților contractante la tratat. Uniunea Europeană și toate statele sale membre sunt părți contractante la tratat. Organismul director al tratatului are competența de a adopta modificări ale tratatului și ale anexelor sale. Respectivile modificări intră în vigoare după ratificarea, acceptarea sau aprobarea de către două treimi dintre părțile contractante.

În temeiul tratatului, a fost instituit un sistem multilateral (*Multilateral System* – MLS) de acces și de împărțire a avantajelor pentru 64 dintre cele mai importante plante de cultură alimentară și furajere care sunt esențiale pentru securitatea și interdependența alimentară (listate în anexa I la tratat). Schimbul de resurse fitogenetice este reglementat de un Acord-tip de transfer de materiale (*Standard Material Transfer Agreement* – SMTA), care definește drepturile și obligațiile furnizorului și destinatarului unui material. A fost instituit un fond de împărțire a avantajelor (*Benefit-sharing Fund* – BSF) ca mecanism de primire și utilizare a resurselor financiare care provin din MLS pentru finanțarea proiectelor din țările în curs de dezvoltare.

Negocierile care vizează revizuirea MLS în vederea creșterii fluxului de venituri bazat pe utilizatori către BSF sunt în curs de desfășurare din 2013 în cadrul tratatului. Negocierile au fost avansate de „Grupul de lucru ad-hoc deschis pentru îmbunătățirea funcționării sistemului multilateral”, care a fost înființat de organismul director în 2013. Mandatul său a fost prelungit în 2015 și 2017 și a fost restabilit în 2022. Cea de a paisprezecea reuniune, cea mai recentă, a avut loc în perioada 7 – 11 iulie 2025. Activitatea ei a avut ca rezultat un pachet de măsuri care vor fi luate în considerare pentru a fi adoptate în cadrul celei de a unsprezecea sesiuni a organismului director din noiembrie 2025. Pachetul include:

1. Extinderea anexei I la tratat, cu scopul de a pune la dispoziție mai multe resurse fitogenetice în cadrul MLS.
2. Revizuirea SMTA, cu scopul de a spori eficacitatea termenilor acestuia, respectând în același timp echilibrul dintre interesele furnizorilor și ale beneficiarilor de resurse fitogenetice.
3. O rezoluție care să însoțească modificarea anexei I la tratat și revizuirea SMTA, cu scopul de a aborda așteptările cu privire la distribuirea avantajelor monetare rezultate din utilizarea „informațiilor digitale referitoare la secvențe (*digital sequence information* – DSI)”. Conceptul de DSI (și anume secvențele genomului plantelor care se pot traduce în caracteristici sau trăsături diferite și care devin instrumente de cercetare și de ameliorare din ce în ce mai importante) nu este

inclus în SMTA, deoarece face obiectul unor discuții cu privire la ceea ce acoperă exact. De exemplu, este dificil să se identifice originea sau contribuția la un produs nou și, prin urmare, să se calculeze avantajele care urmează să fie împărțite în urma utilizării sale.

Finalizarea acestor negocieri se poate realiza în cadrul celei de a unsprezecea sesiuni a organismului director, care se va desfășura în noiembrie 2025. Prezenta decizie stabilește poziția Uniunii în ceea ce privește extinderea anexei I la tratat și revizuirea SMTA.

Poziția Uniunii este de a extinde cât mai mult posibil anexa I, precum și de a condiționa alte elemente ale pachetului de această extindere. Extinderea anexei I la tratat și revizuirea SMTA, odată ce acestea vor intra în vigoare, ar produce efecte juridice. Prin urmare, este necesară o autorizare din partea Consiliului pentru a conveni asupra rezultatului acestor negocieri, în cazul în care rezultatul este în conformitate cu poziția Uniunii.

În plus, este necesar ca prezenta decizie să abroge precedentă Decizie 12102/22 a Consiliului, care a fost adoptată de Consiliu înainte de cea de a noua sesiune a organismului director din 2022, deoarece ea acoperă numai extinderea anexei I, dar nu și celelalte elemente aflate în discuție în cadrul viitoarei a unsprezecea sesiuni a Organismului director.

- **Coerența cu dispozițiile de politică deja existente în domeniul de politică vizat**

Tratatul stabilește un cadru global, obligatoriu din punct de vedere juridic, care urmărește conservarea sustenabilă a resurselor fitogenetice pentru alimentație și agricultură, precum și un sistem multilateral în baza căruia toate părțile la tratat nu doar au acces la aceste resurse, ci pot, în plus, să împartă avantajele rezultate din utilizarea lor. Propunerea urmărește să îmbunătățească funcționarea tratatului și, prin urmare, este coerentă cu și sprijină politicile Uniunii în domeniul agriculturii și al mediului.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Propunerea urmărește să sprijine împărțirea justă și echitabilă a avantajelor care rezultă din utilizarea resurselor fitogenetice pentru alimentație și agricultură în cadrul tratatului. Întrucât avantajele obținute sunt utilizate pentru finanțarea proiectelor în țările în curs de dezvoltare, propunerea este coerentă cu și sprijină politicile Uniunii în materie de parteneriat internațional și dezvoltare.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temei juridic**

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede adoptarea de către Consiliu, la propunerea Comisiei, a unor decizii de stabilire „a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului.”

Articolul 218 alineatul (9) din TFUE se aplică indiferent dacă Uniunea este sau nu membră a organismului în cauză sau parte la acordul respectiv.

Conceptul de „acte cu efecte juridice” include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional aplicabile organismului în cauză. Sunt, de asemenea, incluse instrumente care nu au efect obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care „au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii”.

Organismul director este un organism creat printr-un acord și anume tratatul care a fost adoptat de Conferința FAO la 3 noiembrie 2001 și a intrat în vigoare la 29 iunie 2004.

Uniunea Europeană, împreună cu toate statele sale membre, sunt părți contractante la tratat.

Actul avut în vedere, pe care organismul director este invitat să îl adopte, este un act cu efecte juridice. Actul avut în vedere va fi obligatoriu din punct de vedere juridic pentru părțile contractante în temeiul dreptului internațional, în conformitate cu articolele 12.4, 23 și 24.2 din tratat.

Actul avut în vedere nu completează și nu modifică cadrul instituțional al tratatului.

Prin urmare, temeiul juridic procedural al deciziei propuse este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care se adoptă o poziție în numele Uniunii. În cazul în care actul avut în vedere urmărește două obiective sau include două elemente, iar unul dintre aceste obiective sau elemente poate fi identificat ca fiind obiectivul sau elementul principal, iar celălalt obiectiv sau element are mai degrabă un caracter secundar, decizia adoptată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE trebuie să se întemeieze pe un singur temei juridic material, respectiv cel impus de obiectivul sau de elementul principal sau predominant.

În ceea ce privește un act avut în vedere care urmărește simultan mai multe obiective sau care include mai multe elemente care sunt legate între ele în mod inextricabil, fără ca vreunul să fie secundar în raport cu celălalt, temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE va trebui să includă, în mod excepțional, diversele temeiuri juridice relevante.

Actul avut în vedere urmărește obiective și include componente din domeniile agriculturii și ale protecției mediului. Aceste obiective și componente sunt legate în mod inextricabil între ele, fără ca vreunul să fie secundar în raport cu celălalt.

Prin urmare, temeiurile juridice materiale al propunerii de decizie sunt articolul 43 alineatul (2) din TFUE și articolul 192 alineatul (1) din TFUE.

Este necesar ca temeiul juridic al deciziei propuse să fie constituit din articolul 43 alineatul (2) și articolul 192 alineatul (1) din TFUE, coroborate cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

- **Subsidiaritate (în cazul competențelor neexclusive)**

Nu se aplică

- **Proportionalitate**

Nu se aplică

- **Alegerea instrumentului**

În conformitate cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE, instrumentul ales este singurul posibil pentru atingerea obiectivului prezentei propuneri.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluările ex post/verificările adecvării legislației existente**

Nu se aplică

- **Consultarea cu părțile interesate**

A se vedea mai jos.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Propunerea se bazează pe textul de negociere care va fi luat în considerare în vederea adoptării în cadrul celei de a unsprezecea sesiuni a organismului director din noiembrie 2025. Respectivul text a fost pregătit de „Grupul de lucru ad-hoc deschis pentru îmbunătățirea funcționării sistemului multilateral”, care a fost instituit de organismul director al tratatului. Activitatea acestui grup a inclus un proces iterativ, în cadrul căruia textul a fost elaborat în cadrul reuniunilor grupului, a fost făcut public și apoi a fost reelaborat pe baza observațiilor. Experți și părți interesate din toate țările care sunt părți contractante la tratat au avut posibilitatea de a contribui la acest proces.

- **Evaluarea impactului**

Nu se aplică

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Nu se aplică

- **Drepturile fundamentale**

Propunerea nu are impacturi asupra drepturilor fundamentale.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Propunerea nu are implicații bugetare.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și modalități de monitorizare, evaluare și raportare**

Nu se aplică

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Articolul 1 explică poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul negocierilor din cadrul celei de a unsprezecea sesiuni (sau al sesiunilor ulterioare) ale organismului director al tratatului în ceea ce privește modificările aduse anexei I la tratat și adoptarea unui Acord-tip revizuit de transfer de materiale.

Articolul 2 explică condițiile în care poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii se poate abate de la conținutul prezentei Decizii a Consiliului.

Articolul 3 abrogă precedentă Decizie a Consiliului pe aceeași temă.

Articolul 4 stabilește data expirării prezentei Decizii a Consiliului.

Anexele I și II detaliază suplimentar condițiile menționate la articolul 1.

Anexa III detaliază suplimentar condițiile menționate la articolul 2.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul organismului director al Tratatului internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură în ceea ce privește anumite propuneri transmise spre adoptare în cadrul celei de a unsprezecea sesiuni

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 43 alineatul (2) și 192 alineatul (1), coroborate cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Tratatul internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură („tratatul”) a fost încheiat de Uniune prin Decizia 2004/869/CE a Consiliului⁽¹⁾ și a intrat în vigoare la 29 iunie 2004.
- (2) În temeiul articolelor 23 și 24.2 din tratat, organismul director instituit în baza tratatului („organismul director”) are competența de a adopta modificări ale tratatului și ale anexelor sale.
- (3) În cadrul celei de a unsprezecea sa sesiuni care se va desfășura în perioada 24 – 29 noiembrie 2025, organismul director urmează să examineze, și eventual să adopte, o decizie cu privire la o propunere de modificare a anexei I la tratat care vizează să acopere alte resurse fitogenetice pentru alimentație și agricultură decât cele care figurează în prezent în anexa respectivă. Resursele fitogenetice cuprinse în anexa I la tratat sunt reglementate de sistemul multilateral de acces și împărțire a avantajelor („sistemul multilateral”) instituit în baza tratatului.
- (4) Propunerea de modificare a anexei I va fi examinată de organismul director în cadrul unui pachet de măsuri care va include, în plus, o propunere de revizuire a Acordului-tip de transfer de materiale (SMTA), contractul-standard care reglementează schimbul de materiale în cadrul sistemului multilateral.
- (5) Respectivul pachet de măsuri a fost pregătit de Grupul de lucru ad-hoc deschis pentru îmbunătățirea funcționării sistemului multilateral, care a fost instituit de organismul director în acest scop. Este necesar ca Uniunea să susțină modificările propuse ale anexei I la tratat și revizuirea SMTA, deoarece se apreciază că ele vor contribui la realizarea principalelor obiective ale tratatului.
- (6) Odată acceptate și în urma ratificării, acceptării sau aprobării de către două treimi dintre părțile contractante, decizia organismului director cu privire la modificările anexei I la tratat pentru a cuprinde resurse fitogenetice suplimentare pentru alimentație

⁽¹⁾ Decizia 2004/869/CE a Consiliului din 24 februarie 2004 privind încheierea, în numele Comunității Europene, a Tratatului internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură (JO L 378, 23.12.2004, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2004/869/oj>).

și agricultură și revizuirea SMTA va fi obligatorie din punct de vedere juridic pentru Uniune. Prin urmare, este adecvat să se stabilească poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul organismului director în cadrul celei de a unsprezecea sesiuni sau în cadrul oricărei sesiuni ulterioare care se va desfășura în perioada de valabilitate a prezentei decizii, în cazul în care nu se ajunge la niciun acord în cadrul celei de a unsprezecea sesiuni.

- (7) Modificările anexei I la tratat și revizuirea SMTA nu ar necesita nicio modificare a legislației Uniunii.
- (8) Pentru a permite flexibilitatea necesară pe parcursul negocierilor din cursul celei de a unsprezecea sesiuni a organismului director sau al oricărei sesiuni ulterioare în cazul în care nu se ajunge la un acord în cadrul celei de a unsprezecea sesiuni, este necesar ca Uniunea să fie autorizată să convină asupra unor modificări minore în legătură cu prezenta decizie în ceea ce privește decizia care urmează să fie adoptată de organismul director cu privire la modificările anexei I și la revizuirea SMTA, cu condiția ca astfel de modificări să nu modifice fondul prezentei decizii.
- (9) Este necesar ca prezenta decizie să se aplice în cursul unei perioade limitate de timp, după care, în cazul în care modificarea anexei la tratat și revizuirea SMTA nu au fost adoptate, Comisia trebuie să evalueze eficacitatea prezentei decizii și să propună dacă să extindă sau nu aplicarea acesteia sau să o modifice sau să o abroge.
- (10) Este necesar ca precedentă Decizie 12102/22 a Consiliului de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul organismului director al tratatului să fie abrogată, deoarece nu reflectă evoluțiile din cadrul Grupului de lucru ad-hoc deschis pentru îmbunătățirea funcționării sistemului multilateral,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

1. Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul celei de a unsprezecea sesiuni a organismului director al Tratatului internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură, care urmează să se desfășoare în perioada 24 – 29 noiembrie 2025, sau în cadrul oricărei sesiuni ulterioare în cazul în care nu se ajunge la niciun acord în cadrul celei de a unsprezecea sesiuni, în ceea ce privește modificarea anexei I la tratat constând în extinderea acoperirii în cadrul sistemului multilateral de acces și împărțire a avantajelor și adoptarea unui acord-tip revizuit de transfer de materiale, se bazează pe proiectul de modificare a anexei I la tratat și pe proiectul revizuit de Acord-tip de transfer de materiale, prevăzute în anexele I și II.
2. Sistemul de plăți obligatorii stabilit prin Acordul-tip revizuit de transfer de materiale face obiectul unor condiții legate de intrarea în vigoare a modificării anexei I la tratat.

Articolul 2

În cazul în care este probabil ca poziția menționată la articolul 1 să fie afectată de noi informații științifice sau tehnice prezentate înainte sau în timpul celei de a unsprezecea sesiuni a organismului director sau în cadrul oricărei sesiuni ulterioare în cazul în care nu se ajunge la un acord în cadrul celei de a unsprezecea sesiuni sau în cazul în care este necesar ca Uniunea să înceapă negocieri suplimentare în cadrul sesiunii respective, poziția Uniunii poate face

obiectul unor modificări minore care urmează să fie convenite la fața locului, cu respectarea principiilor stabilite în anexa III la prezenta decizie.

Articolul 3

Decizia 12102/22 a Consiliului din 13 septembrie 2022 privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul organismului director al Tratatului internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură în ceea ce privește modificările aduse anexei I la tratatul respectiv se abrogă.

Articolul 4

Prezenta decizie intră în vigoare în ziua adoptării.

Articolul 5

Prezenta decizie se aplică până la 31 decembrie 2029.

Articolul 6

Prezenta decizie se adresează Comisiei și statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Președintele

[...]